

<https://doi.org/10.70265/MMBW4671>

ПОЗИЦИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ПО ТЕМАТА ЗА УКРАЙНА В ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ НА УРСУЛА ФОН ДЕР ЛАЙЕН В ПЕРИОДА 2022-2025 Г.

Валери Николов

THE POSITION OF THE EUROPEAN UNION ON UKRAINE IN THE ANNUAL REPORTS OF URSULA VON DER LEYEN IN THE PERIOD 2022-2025

Valeri Nikolov

Резюме: *Направен е контент-анализ на посланията на председателя на Европейската комисия Урсула фон дер Лайен в периода 2022-2025 г. за установяване на промяна в позицията на ЕС към военните действия в Украйна.*

Ключови думи: *годишни доклади на ЕК, Русия, Украйна*

Summary: *A content analysis of the messages of the President of the European Commission Ursula von der Leyen in the period 2022-2025 was conducted to identify a change in the EU's position on the military actions in Ukraine.*

Keywords: *Annual Reports of the EC, Russia, Ukraine*

УВОД

В настоящата статия се прави анализ на позицията на ЕС по конфликта, изразена в годишните доклади по темата Украйна на председателя на Европейската комисия (ЕК) Урсула фон дер Лайен пред Европейския парламент (ЕП) за състоянието и развитието на съюза от 2022, 2023 и 2025 г. (през 2024 г. не е правен такъв доклад). И трите доклада носят комплексен и програмен характер от гледна точка на разглежданата тематика, тъй като са предназначени да разглеждат приоритетите в развитието на Европейския съюз (ЕС) в геополитически, икономически, социален, технологичен и отбранителен план.

Актуалността на темата се обуславя от продължаващият военен конфликт в Украйна. В резултат са засегнати икономиките и

стратегическите енергийни сектори на редица държави от региона и света. Поради преките рискове и заплахи, които този конфликт създава за европейската и глобалната среда на сигурност с усилия за неговото разрешаване активно са ангажирани държавите-членки на ЕС, САЩ и НАТО. Анализът на сигналите в официално изразяваните позиции на ръководствата на воюващите държави и факторите с възможности за влияние върху неговото развитие позволяват да се установят промени или нагласи за промени в тяхното отношение към конфликта. След завръщането на Тръмп на президентския пост в САЩ, например, сме свидетели на преход от страна на американската администрация към реторика, натоварена повече с мирна конотация и опити за дипломатически и икономически натиск върху Русия и донякъде върху Украйна за спиране на военните действия.

Обект на изследването са годишните доклади по темата Украйна на председателя на ЕК Урсула фон дер Лайен пред ЕП за състоянието и развитието на съюза от 2022, 2023 и 2025 г.

Предмет на изследването е отношението на ЕС към конфликта между Руската федерация и Украйна.

Целта е да се изследва наличието на промяна в официалната позиция на ЕС по отношение на продължаващите военни действия, страните в конфликта и перспективите за неговото преустановяване.

1. МЕТОДИКА НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Политическото прогнозиране представлява вероятно, научно обосновано съждение за възможното състояние на политически системи, процеси и субекти в бъдещето, за тенденциите на тяхното развитие. При него се отговаря на въпроса, как ще се развива изучаваното политическо явление или процес в рамките на определен период от време, започвайки от настоящия момент (Ахременко, 2006). Политическото прогнозиране е резултат на политически анализ въз основа на избран подход и методи или комплекс от методи.

Според Ахременко, комплексът от методи за анализ на документи е достатъчно обширен. Ключови (базови) подходи са традиционният, който се основава на интерпретация на смисъла на изучаваните източници, и количествен, основан на систематична числова обработка на формата и съдържанието на източника (контент-анализ) (Ахременко, 2006). Манхайм и Рич конкретизират, че контент-анализът може да бъде използван за отговор на изследователски въпроси, ако разполагаме с достъп до източник на информация по интересувачи ни политически субекти (Мангейм & Рич, 1997). В случая изследователския въпрос е има ли промяна в позицията на ЕС към конфликта в Украйна и възможното му решение. За намиране на отговора на този въпрос в изследването е използван метода контент-

анализ на ключови изрази, изведени въз основа на ключови думи и производни от техния корен от посочените годишни доклади (Mohdar & Pawar, 2022). Същите са групирани чрез авторско приложение написано на „Python“, използващо регулярни изрази (REGEX) (Michael et al., 2019).

Ключовите думи, използвани в изследването за отчитане броя и анализа на ключовите изрази са едни и същи в избраните три документа. При употребата са подбрани така, че да могат да се изведат всички изрази в текста, отнасящи се до темата на военния конфликт и отношението на ЕС към неговото състояние и развитие, както и към Украйна и Русия. Използваните ключови думи са: *Путин, Русия, Украйна, преговори, война, подкрепа, отбрана, икономика, защита*. Изведените ключови изрази се анализират в количествено и смислово отношение. Направено е измерване на процентното съотношение на темата за Украйна от общия обем на докладите от съответните години.

2. КЛЮЧОВИ ИЗРАЗИ, ПОДБРАНИ ПО КЛЮЧОВИ ДУМИ В ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ В ПЕРИОДА 2022-2025 Г. НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА ЕК УРСУЛА ФОН ДЕР ЛАЙЕН

В изследваните доклади темата за войната в Украйна е един от сегментите в общия комплекс теми и тя се разглежда от гледна точка на влиянието ѝ върху състоянието и сигурността на ЕС, регионалната и глобалната сигурност, перспективите за развитие и укрепване на съюза като геополитически фактор, позицията по отношение на този конфликт.

2.1. Контент-анализ на годишния доклад на Урсула фон дер Лайен от 2022 г. (Фон дер Лайен, 2022)

Докладът от 2022 година е озаглавен *„Съюзът, който е силен“* (Фон дер Лайен, 2022). Същият е фокусиран приоритетно върху започналата през февруари същата година война в Украйна и необходимостта от защита на икономиката и осигуряване на енергийна независимост на държавите-членки на ЕС. В процентно съотношение темата за Украйна заема 19,5% от общото съдържание на речта на председателя на ЕК. Ключовите изрази, изведени от избраните ключови думи в доклада от 2022 г. са представени в таблица 1.

Таблица 1. Ключови думи и изрази в годишния доклад на Урсула фон дер Лайен от 2022 г. (Фон дер Лайен, 2022)

Ключови думи	Ключови изрази
Путин	1. „И аз стоя тук убедена, че със смелост и солидарност Путин ще се провали и Европа ще надделее“.

Ключови думи	Ключови изрази
	2. „Това е цената за дирята от смърт и разруха, която Путин оставя. 3. Един урок от тази война е, че ние трябваше да се вслушаме в тези, които познават Путин“. 4. „Те ни казваха от години, че Путин няма да спре“.
Русия	1. „Тази година обаче, веднага щом руските войски прекосиха границата с Украйна, нашата реакция беше единна, решителна и незабавна“. 2. „Смелостта има лице – лицето на украинските мъже и жени, които се противопоставят на руската агресия“. 3. „Ние отрязяхме три четвърти от руския банков сектор от международните пазари“. 4. „Именно Кремъл е този, който насочи руската икономика по пътя към забвението“. 5. „Например руските удари са повредили или унищожили над 70 училища“. 6. „В Анна Политковская и всички руски журналисти, които разкриваха престъпленията и платиха най-високата цена“. 7. „Но зависимостта от руски изкопаеми горива излиза много по-скъпо“. 8. „Днес точно в нея са прицелени руските ракети“. 9. „Това със сигурност е вярно за жените и децата, бягащи от руските бомби“.
Украйна	1. „Тази година обаче, веднага щом руските войски прекосиха границата с Украйна, нашата реакция беше единна, решителна и незабавна“. 2. „Не само за Украйна, но и за цяла Европа и света като цяло“. 3. „Днес смелостта има име и това име е Украйна“. 4. „Когато първата дама на Украйна Олена Зеленска събра родителите на украински деца, убити от нашественика“. 5. „Днес Украйна е силна, тъй като цялата страна води бой улица по улица, къща след къща“. 6. „Украйна е силна, защото хора като твой съпруг, президента Зеленски, останаха в Киев, за да бъдат начело на съпротивата — заедно с теб и твоите деца“. 7. „Слава на Украйна“! 8. „Солидарността на Европа с Украйна ще остане непоколебима“. 9. „Още от първия ден Европа застана на страната на Украйна“. 10. „Същото се отнася и за финансовата ни подкрепа за Украйна“. 11. „Възстановяването на Украйна ще изисква огромни ресурси“. 12. „Но много други в Украйна просто не разполагат с класна стая, в която да отидат“. 13. „Защото бъдещето на Украйна започва в нейните училища“.

Ключови думи	Ключови изрази
	14. „Не само ще оказваме подкрепа с финансиране, но и ще дадем възможност на Украйна да се възползва максимално от своя потенциал“. 15. „Украйна вече е развиващ се център за технологии и дом на множество иновативни млади предприятия“. 16. „През март успешно свързахме Украйна с нашата електроенергийна мрежа“. 17. „Днес Украйна изнася електроенергия за нас“. 18. „Вече отменихме временно вносите мита върху износа от Украйна за ЕС“. 19. „Ще включим Украйна в нашето европейско пространство за безплатен роуминг“. 20. „Въз основа на всичко това Комисията ще работи с Украйна за осигуряване на безпрепятствен достъп до единния пазар“. 21. „В нашите приятели в Украйна, Молдова, Грузия и опозицията в Беларус“. 22. „Това, което видяхме по улиците на Буча, в изгорените полета със зърно, а сега и пред портите на най-голямата атомна електроцентрала в Украйна – това е не само нарушение на международните правила“.
преговори	0
война	1. „Преследвани от звуците на сирени и от голата бруталност на войната“. 2. „Това е война срещу нашата енергетика, война срещу нашата икономика, война срещу нашите ценности и война срещу нашето бъдеще“. 3. „Стотици семейства, за които войната никога няма да приключи и за които животът никога няма да бъде както преди“. 4. „Сега звънчетата ще звънят винаги във вятъра и невинните жертви на тази война ще живеят завинаги в нашата памет“. 5. „Един урок от тази война е, че ние трябваше да се вслушаме в тези, които познават Путин“. 6. „Просто си представете родителите сред тях, които трябва да напуснат дома си рано, когато децата все още спят, поради война, която не са избрали“. 7. „Те избягаха от страна, в която се води война, изпълнени с тъга за това, което са изоставили, и страх от това, което може да предстои“.
подкрепа	1. „Същото се отнася и за финансовата ни подкрепа за Украйна“. 2. „Като в тази сметка не влиза нашата военна подкрепа“. 3. „Затова днес обявявам, че ще работим с първата дама в подкрепа на възстановяването на увредените украински училища“. 4. „Не само ще оказваме подкрепа с финансиране, но и ще дадем възможност на Украйна да се възползва максимално от своя потенциал“.
отбрана	0
мир	0

Ключови думи	Ключови изрази
икономика	1. „Това е война срещу нашата енергетика, война срещу нашата икономика, война срещу нашите ценности и война срещу нашето бъдеще“. 2. „Именно Кремъл е този, който насочи руската икономика по пътя към забвението“.
защита	0

Анализът на този доклад от годината на началото на руската инвазия показва, че по темата Украйна акцентът е поставен върху: осъждане на военните действия на Руската федерация и обвинения към президента Путин; насърчава се украинския народ да защитава независимостта и териториалната си цялост; призовават се държавите от ЕС към единство в оказването на финансова, военна, технологична и хуманитарна подкрепа за украинската държава, за отстояването на ценностите на съюза; за политически, финансов и икономически натиск върху руското ръководство за преустановяване на военните действия.

Ключови думи, каквито са *преговори* и *мир*, които са носители на мирна конотация не фигурират в речта. Понятието *икономика* е използвано като оценка на въздействието на руската инвазия върху европейската икономика, а понятието *подкрепа* е използвано в смисъла на военното подпомагане на Украйна.

2.2. Контент-анализ на годишния доклад на Урсула фон дер Лайен от 2023 г. (Фон дер Лайен, 2023)

Докладът от 2023 г. е с название „В отговор но призова на историята“ (Фон дер Лайен, 2023) и е фокусиран върху процеса на разширяване на ЕС, дигитализацията и икономическата устойчивост. Темата Украйна заема 8,6% от общия текст. Ключовите изрази, изведени от избраните ключови думи са представени в таблица 2.

Таблица 2. Ключови думи и изрази в годишния доклад на Урсула фон дер Лайен от 2023 г. (Фон дер Лайен, 2023)

Ключови думи	Ключови изрази
Путин	1. „Не сме забравили умишления опит на Путин да използва газа като оръжие и как това предизвика страховете от прекъсване на електроснабдяването и от енергийна криза като през 70-те години на миналия век“.
Русия	2. „Станахме свидетели на раждането на геополитически съюз — съюз, който подкрепя Украйна, противопоставя се на агресията на Русия, отвръща на самоувереността на Китай и инвестира в партньорства“. 3. „Русия води пълномощна война срещу основополагащите принципи на Устава на ООН“.

Ключови думи	Ключови изрази
	4. „След като синът ѝ бе в безопасност, Виктория се върна в Украйна, за да документира военните престъпления на Русия“. 5. „Колумбиецът Ектор Абад участва в кампания, наречена „Aguanta, Ucrania“ – „Съпротивлявай се, Украйна“, чиято цел е да информира латиноамериканците за агресивната война на Русия и за нападенията срещу цивилни граждани“.
Украйна	1. „В деня, в който руски танкове прекосиха границата на Украйна, млада украинска майка се отправи към Прага, за да отведе детето си на безопасно място“. 2. „На което тя отвърна: „Това е Европа““. 3. В този ден тази украинска майка почувства, че Европа е нейният дом. 4. „А украинците могат да вярват на своите съграждани европейци“. 5. „От началото на войната четири милиона украинци намериха убежище в нашия Съюз“. 6. „Затова с гордост обявявам, че Комисията ще предложи да се удължи временната закрила за украинците в ЕС“.
война	1. „Русия води пълномасщабна война срещу основополагащите принципи на Устава на ООН“. 2. „Той участва в кампания, наречена „Aguanta, Ucrania“ – „Съпротивлявай се, Украйна“, чиято цел е да информира латиноамериканците за агресивната война на Русия и за нападенията срещу цивилни граждани“. 3. „За да опази спомена за нея и за да се сложи край на тази война“. 4. „От началото на войната четири милиона украинци намериха убежище в нашия Съюз“.
подкрепа	1. „Станахме свидетели на раждането на геополитически съюз – съюз, който подкрепя Украйна, противопоставя се на агресията на Русия, отвръща на самоувереността на Китай и инвестира в партньорства“. 2. „А чрез предложението си за Акт в подкрепа на производството на боеприпаси (ASAP) увеличаваме производството на боеприпаси, за да помогнем за посрещането на непосредствените нужди на Украйна“.
отбрана	0
мир	0
икономика	0
защита	0

Извеждането на ключовите думи и смисъла на ключовите изрази в доклада от 2023 г., използвани по темата за войната в Украйна показва, че в позицията на ЕС не е настъпила съществена промяна в оценката на ЕС по отношение на руския президент и военните действия на Русия. Обръща се внимание на щетите и жертвите, които понася украинския народ. Както и в предходния доклад ключовите думи, натоварени с

мирна конотация като *преговори, мир, както и икономика* по темата Украйна отсъстват.

2.3. Контент-анализ на годишния доклад на Урсула фон дер Лайен от 2025 г. (Фон дер Лайен, 2025)

Речта на Урсула фон дер Лайен от септември 2025 г. е под надслов „*Европа се бори*“ (Фон дер Лайен, 2025). В него акцентът е поставен върху необходимостта и развитието на способностите на ЕС да бъде глобален геополитически играч във военно, отбранително и технологично отношение. Сериозен акцент е поставен върху промяната в социалната политика в посока за борба с бедността и високите цени на пазара и особено на имотния пазар. По отношение на войната в Украйна е предвидено продължаване на подкрепата и засилване натиска върху Русия за прекратяване на военните действия и преговори за траен мир с необходимите гаранции. Това е видно и от факта, че темата за войната в Украйна заема 20,1% от общия текст на доклада. Ключовите изрази, изведени от избраните ключови думи в доклада от 2025 г. са представени в таблица 3.

Таблица 3. Ключови думи и изрази в годишния доклад на Урсула фон дер Лайен от 2025 г. (Фон дер Лайен, 2025)

Ключови думи	Ключови изрази
Путин	1. „Путин отказва да се срещне с президента Зеленски. Посланието на Путин е ясно“. 2. „Въведената от Путин военна икономика ще бъде запазена дори и ако войната спре“.
Русия	1. „И се тревожат поради безкрайния поток от събития, които виждат по новините – от опустошителните сцени в Газа до неспиращите артилерийски нападения на Русия срещу Украйна“. 2. „(...)Той ще отиде в Русия и ще има руска майка. Руски паспорт. Руско име. С помощта на украинското правителство тя пътува до Полша, Литва, Латвия, Русия и накрая, до окупираната Украйна. Всеки ден те се опитват да намерят майката на Саша — останала някъде заради бруталната война на Русия(...)“ 3. „Но всички видяхме какво разбира Русия под думата „дипломация““. 4. „Миналата седмица Русия използва най-големия брой дроне и балистични ракети в рамките на едно-единствено нападение“. 5. „Трябва да бъде упражнен по-голям натиск върху Русия да седне на масата за преговори“. 6. „Това е война на Русия“. 7. „И Русия е тази, която трябва да плати“. 8. „Украйна ще върне заема едва след като Русия плати репарациите“. 9. „Русия обаче навакса бързо с помощта на създадените от Иран дроне Шахед“. 10. „В събота, само за една нощ, Русия изпрати 800 дрона в Украйна“.

Ключови думи	Ключови изрази
Украйна	1. „И се тревожат поради безкрайния поток от събития, които виждат по новините – от опустошителните сцени в Газа до неспиращите артилерийски нападения на Русия срещу Украйна“. 2. „Във връзка с подкрепата за Украйна“. 3. „Свобода и независимост са нещата, за които се бори народът на Украйна днес“. 4. „И се обаждат на баба си Людмила, която живее в свободната част на Украйна. С помощта на украинското правителство тя пътува до Полша, Литва, Латвия, Русия и накрая, до окупираната Украйна“. 5. „Моля Ви, присъединете се към мен, за да отдадем почит на Саша, Людмила и непрестанната борба на Украйна за свобода“. 6. „Трябва да направим всичко по силите си, за да помогнем на децата на Украйна“. 7. „По тази причина мога да обявя, че – заедно с Украйна и други партньори — ще бъда домакин на среща на върха на Международната коалиция за връщане на украинските деца“. 8. „Тази война трябва да приключи със справедлив и траен мир за Украйна“. 9. „Тъй като свободата на Украйна е свободата на Европа“. 10. „Само миналата седмица 26 държави, участващи в Коалицията на желаещите, заявиха, че са готови да участват в сили за сигурност в Украйна или с финансов принос – в контекста на прекратяване на огъня“. 11. „В същото време се нуждаем от допълнителна подкрепа за Украйна“. 12. „Поради това трябва спешно да работим по ново решение за финансиране на военните усилия на Украйна въз основа на блокираните руски активи“. 13. „С паричните наличности, свързани с тези руски активи, можем да предоставим на Украйна заем за репарации“. 14. „Украйна ще върне заема едва след като Русия плати репарациите“. 15. „Парите ще помогнат на Украйна още днес“. 16. „Но ще са от решаващо значение и в средносрочен и дългосрочен план за сигурността на Украйна“. 17. „Преди войната Украйна нямаше дронове. Днес използването на дронове от Украйна е причината за над две трети от загубите на руско оборудване“. 18. „В събота, само за една нощ, Русия изпрати 800 дрона в Украйна“. 19. „Така че изобретателността допринесе да открянем врата за отбраната на Украйна“. 20. „Затова можем да използваме промишлената си сила, за да помогнем на Украйна да противодейства на тази война с дронове“. 21. „Затова мога също да обявя, че Европа ще отпусне по-рано 6 милиарда евро от заема за ускоряване на извънредните приходи за Украйна и ще сключи алианс за дронове с нея“. 22. „Украйна разполага с изобретателност“. 23. „Заедно ние можем да го осигурим: за да може Украйна да запази своето предимство, а Европа да подсили своето“. 24. „Работим също така за предоставянето на бонус на тези, които подкрепят Украйна или купуват украинско оборудване“. 25. „За това се бори Украйна“. 26. „И защото бъдещето на Украйна, Молдова и Западните Балкани е в нашия Съюз“.
преговори	1. „Трябва да бъде упражнен по-голям натиск върху Русия да седне на масата за преговори“.
война	1. „Само за дни руските войници нахлуват в града“. 2. „Всеки ден те се опитват да намерят майката на Саша – останала някъде заради бруталната война на Русия“. 3. „Тази война трябва да приключи със справедлив и траен мир за Украйна“. 4. „Ще продължим да подкрепяме всички дипломатически усилия за прекратяване на тази война“.

Ключови думи	Ключови изрази
	5. „Това е война на Русия“. 6. „Преди войната Украйна нямаше дронове“. 7. „Затова можем да използваме промишлената си сила, за да помогнем на Украйна да противодейства на тази война с дронове“. 8. „Въведената от Путин военна икономика ще бъде запазена дори и ако войната спре“.
подкрепа	1. „Във връзка с подкрепата за Украйна“. 2. „Само няколко дни по-късно обаче европейските лидери пристигнаха във Вашингтон, за да подкрепят президента Зеленски и да поемат ангажменти за предоставяне на помощ“. 3. „Ще продължим да подкрепяме всички дипломатически усилия за прекратяване на тази война“. 4. „В същото време се нуждаем от допълнителна подкрепа за Украйна“. 5. „Работим също така за предоставянето на бонус на тези, които подкрепят Украйна или купуват украинско оборудване“. 6. „Затова трябва да инвестираме, за да го подкрепим с инициативата „Бдителност по източния фланг““. 7. „Като подкрепяме реформите“.
отбрана	1. „Така че изобретателността допринесе да открянем врата за отбраната на Украйна“. 2. „Но само силната и надеждна европейска отбрана може да гарантира нашата сигурност“. 3. „През последните години постигнахме исторически напредък за изграждането на нашия Европейски съюз за отбрана“. 4. „В началото на тази година поставихме началото на плана „Готовност 2030“, по линия на който може да бъдат мобилизирани инвестиции в размер до 800 милиарда евро в областта на отбраната“. 5. „Това е основата за една надеждна отбрана“. 6. „За започването на нови съвместни проекти в областта на отбраната“. 7. „За създаването на европейски семестър за отбраната“.
мир	1. „Тази война трябва да приключи със справедлив и траен мир за Украйна“.
икономика	1. „Въведената от Путин военна икономика ще бъде запазена дори и ако войната спре“.
защита	1. „Без съмнение: източният фланг на Европа защитава цяла Европа“. 2. „Европа ще защитава всеки квадратен сантиметър от своята територия“.

Годишният доклад на Урсула фон дер Лайен пред ЕП през 2025 г. по темата Украйна е в съответствие със заложените приоритети в него като цяло. Той е в отговор на промените се геополитически тенденции, наложени от политиката на новата американска администрация след избора на Тръмп за президент.

Съгласно изведените ключови изрази, въз основа на използваните ключови думи в анализа, посланията са насочени към критика на продължаващите и засилващи се, водещи до нови жертви въоръжени действия на руските сили на украинска територия. Критикува се руският президент Путин в несъответствие на действията му с публичните му декларации за готовността му за преговори и постигане на траен мир. Потвърждава се, че ще продължи финансовата и военна подкрепа за Украйна. Със ситуацията в Украйна се обосновава

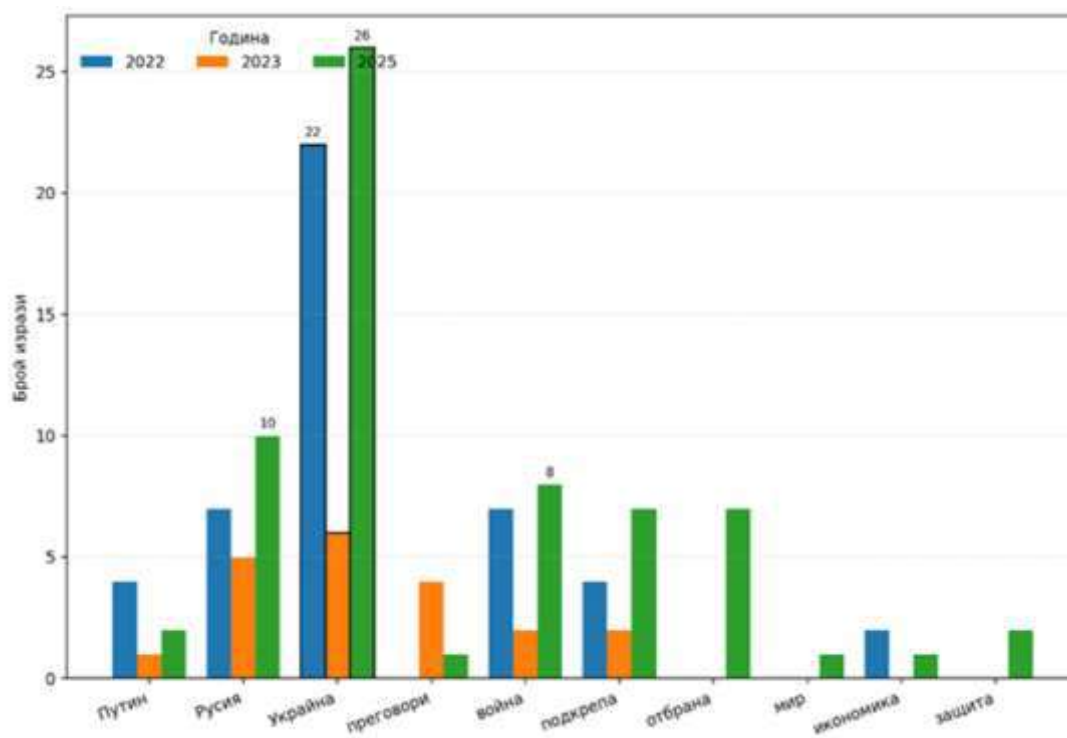
необходимостта от инвестиции в интерес на засилването на отбранителните способности на Европейския съюз и решимост за неговата защита.

В този доклад се появяват и ключови изрази, изведени от понятията с мирна конотация: *преговори*, *мир* и *икономика*, но като послания за засилване на натиска върху Русия за пристъпване към преговори за постигане на справедлив и траен мир. Поради това някои от изразите, изведени от ключови думи с мирна конотация се припокриват с такива от ключови думи с военна такава или отнасящи се до позициите на Русия и Украйна.

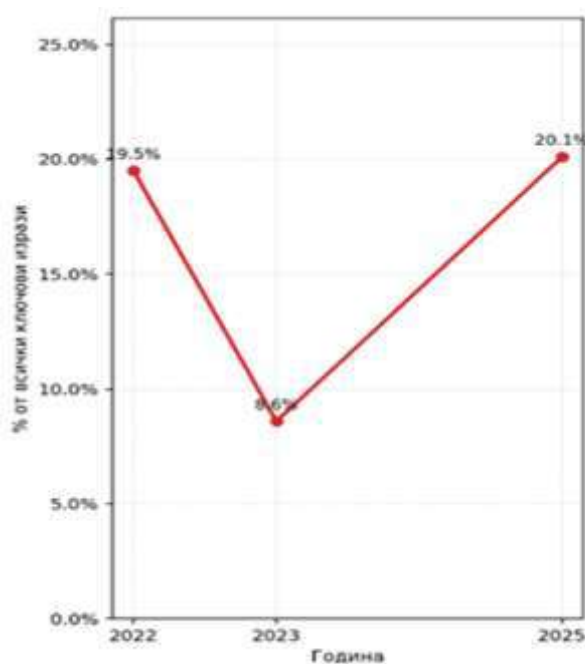
Като обобщение на анализа на трите доклада на Урсула фон дер Лайен в таблица 4 е показан броят на изразите по ключови думи и процентното съотношение, което заема темата за Украйна в тях. Визуализацията на тези резултати е изобразена на фиг. 1 и фиг. 2.

Таблица 4. Брой на изразите по ключови думи по темата за Украйна и процентното ѝ съотношение в годишните доклади на Урсула фон дер Лайен в периода 2022 – 2025 г.

Ключови думи	Ключови изрази на база ключови думи в доклада от 2022 г.	Ключови изрази на база ключови думи в доклада от 2023 г.	Ключови изрази на база ключови думи в доклада от 2025 г.
Путин	4	1	2
Русия	7	5	10
Украйна	22	6	26
преговори	0	4	1
война	7	2	8
подкрепа	4	2	7
отбрана	0	0	7
мир	0	0	1
икономика	2	0	1
защита	0	0	2
Съотношение на темата за Украйна в %	19,5%	8,6%	20,1%

Фигура 1. Ключови изрази по ключови думи в докладите (2022, 2023, 2025 г.)

Фигура 2. Процентното съотношение на темата Украйна в докладите (2022, 2023, 2025 г.)

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Анализът на трите годишни речи, предназначени да обявят и обосноват официалната политика на Европейския съюз по войната в Украйна за съответните периоди показва следното:

- броят на употребените ключови думи е различен, но според съдържанието на изведените ключови изрази отношението на остро осъждане от ръководството на ЕС на военните действия на Руската федерация в Украйна и критики към президента Путин се запазва без промени;

- без промени се запазва готовността за финансова и военна подкрепа на Украйна и нейния суверенитет;

- в доклада от 2025 г. за разлика от предходните два, вече се появяват послания призоваващи към постигане на мир. Характерно в тези послания е позицията, че Русия и Путин трябва да бъдат принудени да приемат преговори за прекратяване на военните действия с участието на украинския президент и Европейския съюз.

В случая използваният метод не дава основание да се правят политически прогнози относно възможното приключване на конфликта, но позволява оценка на нагласите в ЕС като един от факторите с потенциал за влияние върху неговото развитие.

ЛИТЕРАТУРА:

- Ахременко, А. С. (2006). *Политический анализ и прогнозирование: Учебное пособие („Политология“)*. Москва: ГАРДАРИКИ. http://lib.ysu.am/disciplines_bk/b990a95fee819a0710f5b214d68854b1.pdf
- Мангейм, Дж., Рич Р. (1997). *Политология. Методы исследования*. Москва: Весь Мир. <https://www.at.alleng.org/d/polit/pol051.htm>
- Фон дер Лайен, У. (2022, Септември 14). *Годишно обръщение „Съюзът, който е силен“* [State of the Union 2022: A Union that stands strong together] [Изказване]. Европейска комисия. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_22_5493
- Фон дер Лайен, У. (2023, Септември 13). *В отговор на призива на историята* [State of the Union 2023: Europe's moment to answer the call of history] [Изказване]. Европейска комисия. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/speech_23_4426
- Фон дер Лайен, У. (2025, Септември 10). *Европа се бори* [State of the Union 2025: Europe is in a fight] [Изказване]. Европейска комисия. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/bg/SPEECH_25_2053

- Michael, L. G., Donohue, J., Davis, J. C., Lee, D., & Servant, F. (2019). *Regexes are hard: Decision-making, difficulties, and risks in programming regular expressions*. In 2019 34th IEEE/ACM International Conference on Automated Software Engineering (ASE) (pp. 415-426). IEEE. <https://doi.org/10.1109/ASE.2019.00047>
- Mohdar, H. & Pawar, T. (2022). An Overview of Content Analysis. *IJRAR*, 9(1), 552-568. <https://ijrar.org/papers/IJRAR22A1674.pdf>